PREZENTAREA SUPORTULUI DIDACTIC „INIȚIERE ÎN ARTA PIANISTICĂ” – GHID PENTRU ELEVI, PROFESORI ȘI PĂRINȚI

Liliana CHIRIAC,
profesoară de pian/corepetitor, grad didactic I
Școala de Arte “G. Enescu”, or. Călărași

Rezumat: *În acest articol este prezentat Ghidul pentru elevi, profesori și părinți „Inițiere în arta pianistică”, autor Liliana Chiriac, conceput în calitate de suport didactic pentru toți participanții procesului de studiere a pianului. Autoarea argumentează necesitatea apariției ghidului; caracterizează conținutul și materialele cuprinse în acest suport; relatează ce beneficii oferă utilizarea acestui material didactic în procesul studierii pianului.*

Cuvinte-cheie: *învățământ extrașcolar, suport didactic, instruire pianistică.*

PRESENTATION OF THE TEACHING SUPPORT "INITIATION IN THE ART OF PIANO" - GUIDE FOR STUDENTS, TEACHERS AND PARENTS

Summary: *This article presents the Guide for students, teachers and parents "Initiation in piano art", author Liliana Chiriac, designed as a didactic support for all participants in the piano study process. The author argues the need for the guide to appear; characterize the content and materials contained in this support; reports what benefits the use of this didactic material offers in the process of studying the piano.*

Keywords: *extracurricular education, didactic support, piano instruction.*

De-a lungul carierei mele, în calitate de profesoară de pian, am utilizat diferite resurse didactice destinate procesului de inițiere pianistică (pe care le-am găsit în bibliotecile școlilor de arte), dar conștientizam că nu am pe deplin ceea ce-mi trebuie și simțeam că am nevoie de ceva mai mult/mai bun - un manual complex și unitar ce ar satisface următoarele deziderate:

- să se adreseze tuturor categoriilor de copii (celor care au abilitatea de a învăța repede, dar și celor care au nevoie de mai mult timp pentru a asimila informațiile noi);
- să cuprindă toată diversitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor necesare primei trepte de dezvoltare interpretativă (profesorul să nu fie obligat să lucreze în salturi, să utilizeze mai multe manuale);

- să conțină variate forme de lucru (să ofere copilului posibilitatea de a se dezvolta pe mai multe planuri: ritmic, vocal, motric, grafic);
- să fie atractiv, cu prezentări grafice deosebite, desene și imagini interesante și sugestive;
- să fie elaborat în limba română.

Pornind de la năzuințele personale și convingerea că lipsa celor expuse mai sus este în detrimentul copilului (care nu va beneficia de o fundație solidă, va studia dezinteresat și cu timpul va abandona), mi-am propus alcătuirea propriului suport didactic.

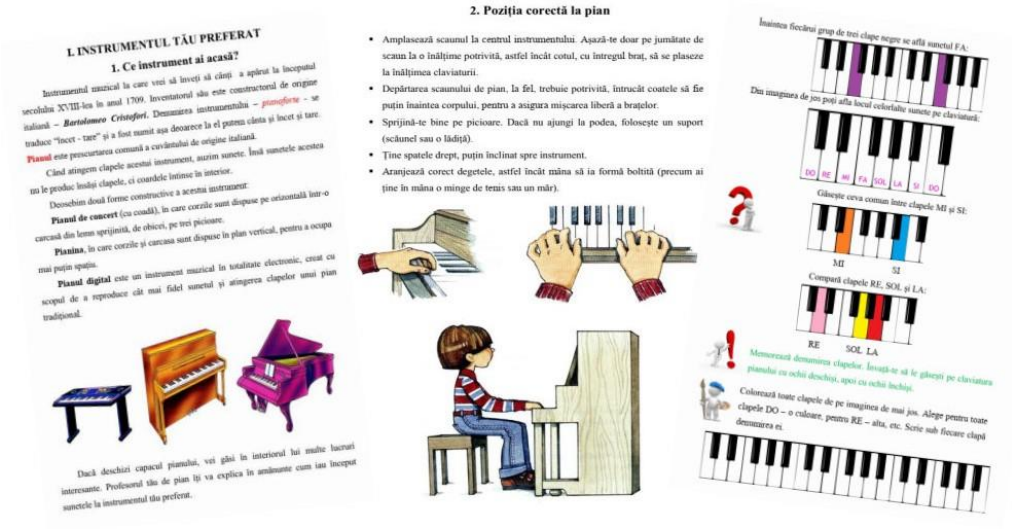
Așa dar, apariția ghidului „Inițiere în arta pianistică” a fost dictată de nevoia unei surse practice, unui suport didactic eficient pentru toți participanții procesului de studiere a pianului (elevi, profesori și părinți), care să vină în sprijinul inițierii pianistice tradiționale și care, să poată dirija întreaga instruire pianistică la prima treaptă de dezvoltare instrumentală prin însuși conținutul său *(Imaginea 1).*

Imaginea 1. *Coperta ghidului*

Ghidul cuprinde două compartimente, care sunt concepute sub forma unei sinteze între achizițiile teoretice și experiența proprie.

Primele ore cu începătorii sunt destul de dificile și cer multe explicații și exemplificări, mai ales că aceștia se află în situația de a nu cunoaște nici alfabetul literar, nici pe cel muzical. Astfel, în compartimentul unu - **Instrumentul tău preferat -** este prezentată informația în ceea ce privește construcția pianului, cine l-a inventat, de ce este denumit așa, se explică poziția corectă a corpului în fața instrumentului, prezentarea claviaturii și modul de acționare a ei, interiorul instrumentului cu coarde (șuruburi, ciocănele etc.) precum și a celor 3 pedale și modalitatea lor de funcționare *(Imaginea 2).*

Imaginea 2. *Secvențe din Compartimentul I al ghidului*

Informația este adresată copiilor, dar poate servi și ca repere pentru profesor în explicarea problemelor la nivelul de înțelegere a copiilor.

Al doilea compartiment - **Primele deprinderi interpretative. Notația muzicală** - introduce copilul în noțiunile de scris-citit muzical (chei, note, durate, pauze, măsuri și alte semne muzicale), iar materialul muzical cuprinde toată diversitatea problemelor tehnice, ritmice, dinamice necesare primei trepte de dezvoltare interpretativă.

În ceea ce privește notația muzicală și diferitele semene muzicale am găsit de cuviință studierea lor în mod rațional și progresiv, așa cum se învață literele dintr-un abecedar:

- se prezintă informația nouă;
- informația este consolidată prin multiple exerciții și piese înainte de a trece la pasul următor *(Sunt convinsă că varietatea exercițiilor, care tratează în fond aceeași problemă tehnică, noutatea lor, stimulează interesul copiilor, făcându-i să însușească aproape pe nesimțite deprinderile și cunoștințele respective.);*
- piesele sunt de dimensiuni mici și pot fi însușite la o singură lecție;
- materialul muzical este însoțit de imagini sugestive;
- fiecare melodie poate fi reprodusă vocal în registrul mediu *(cântatul vocal în același timp cu cel instrumental va favoriza dezvoltarea atenției distributive și a simțului frazării);*
- deoarece la început există explicabile dificultăți în folosirea simultană a mâinilor, se propune interpretarea motivelor cu fiecare mînă aparte, utilizând degetul 3;

- treptat se introduc piese în care mâna dreaptă alternează cu cea stângă și se propune interpretarea cu toate degetele *(Imaginea 3)*.

Imaginea 3. *Secvențe din Compartimentul II al ghidului*

Astfel, cele 87 de piese, exerciții și cântece ating scopul familiarizării celui care studiază cu diverse aspecte tehnice și teoretice de primă necesitate și sunt preluate din manualele și metodele muzicale universale și românești.

Având în vedere faptul că la vârsta școlară mică copiii manifestă o capacitate redusă de concentrare, precum și o instabilitate accentuată din punct de vedere al atenției, am introdus în ghid unele simboluri,
care au scopul antrenării copilului în diverse activități: să deseneze, să coloreze, să bată ritmul și chiar să scrie unele semne muzicale *(Imaginea 4)*.

Imaginea 4. *Simbolurile utilizate*

Timpul necesar parcurgerii ghidului nu este determinat, totul va depinde de vârsta, de talentul și de hărnicia elevului. Dar, după ultimele piese din cărțulie (cu tematica sărbătorilor de iarnă - Crăciunul, Anul Nou), orientativ, se presupune parcurgerea ei în primul semestru a clasei I *(Imaginea 5)*.

Imaginea 5. *Ultimele piese ale ghidului*

Prin materialele ce le conține, ghidul va facilita buna organizare a procesului de inițiere în arta pianistică; va contribui la educarea elevilor receptivi și profund pasionați de muzică și instrumentul pe care-l studiază; va ajuta părinții să nu se piardă printre informații, caiete de muzică și carnețele (fiindcă acum, pentru ora de pian, va fi necesar doar un singur „obiect”). În plus, copiii vor obține posibilitatea de a rămâne cu cărțulia personalizată - ca o mică, dar importantă, amintire legată de începuturile instruirii pianistice.

Totodată, vreau să menționez că Ghidul „Inițiere in arta pianistică” a primit avizul Catedrei de arte și educație artistică al Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, potrivit căruia „… Ghidul pentru elevi, profesori și părinți *Inițiere în arta pianistică,* autor **Chiriac Liliana** corespunde cerințelor actuale în vederea elaborării suporturilor didactice, constituie o sursă valoroasă pentru formarea competențelor interpretative a elevilor din învățământul artistic extrașcolar și poate fi recomandat pentru editare” (citat).

Drept concluzie, vreau să spun că studierea pianului este o activitate complicată, dar ea poate decurge cu siguranță într-un mod interesant, distractiv, plăcut. Acesta este obiectivul prioritar al Ghidului „Inițiere în arta pianistică”.

Bibliografie:

1. CERNOVODEANU, M., *Mică metodă de pian*, București, Casa de editură CRAFOART, 2008.
2. COTOVIȚCAIA, D., COSUMOV, M., BOGATAIA, I., *CURRICULUM MODULAR la disciplinele de profil pentru Școlile de Muzică/Arte*, Chișinău, 2021.

3. CORNEA-IONESCU, A., *Metodă de pian,* ediția a IV-a, Editura muzicală a uniunii compozitorilor, București, 1971.
4. DUMITRESCU, A., *La pian,* Editura muzicală, București, 1988.
5. GAGIM, I., *Știința și arta educației muzicale*, Chișinău, „ARC”, 1996.
6. GRANEȚKAIA, L., *Pedagogia pianului: teorie și metodologie,* Bălți, 2015.
7. SOLOMON, G., *Metodica predării pianului,* București, 1966.
8. ГЕТАЛОВА, О., ВИЗНАЯ, И., *В музыку с радостью*, Издательство „Композитор*Санкт-Петербург”, 2010.
9. МАЙЛЗ, Дж., *Азбука игры на фортепиано,* Перевод на русский язык Издательство „Махаон”, Москва, 1998.